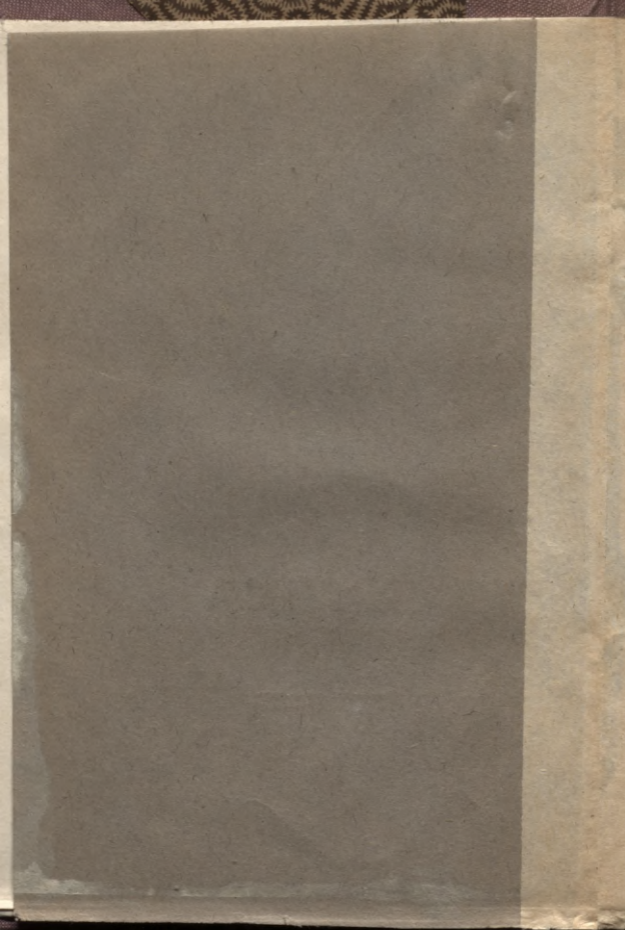
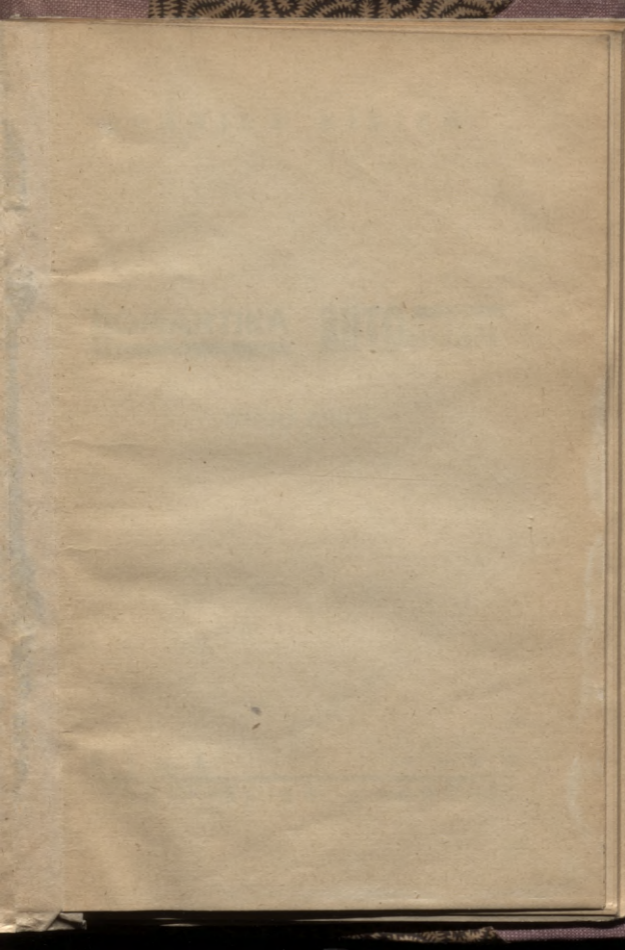

PĀVILA
VĪLIPA

ROMANTIKA

AUTOBUSĀ

212

25 JUL 1952

ANTHONY ANTONIO

1952

ANTHONY ANTONIO

810

P Ā V I L S V Ī L I P S

ROMANTIKA **AUTO**BUSĀ

DZEJU CIKLS

R Ī G Ā 1 9 3 0
IZDEVNIECĪBA „TAGADNE“

L-3
P.V.

L. V. R.

In. a/228303

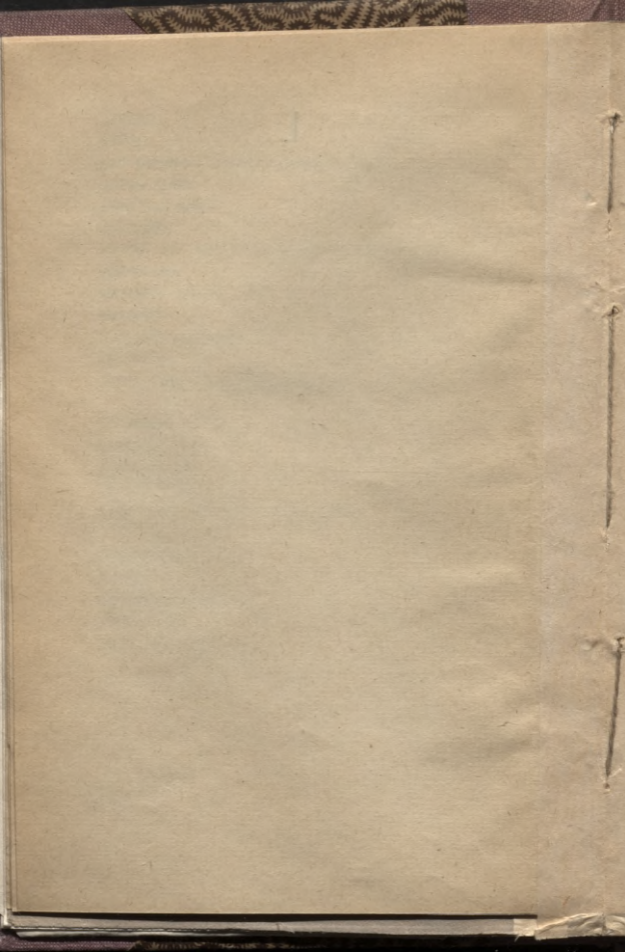
Šovakar,
šovakar
negribas
redzēt man
pilsoni rāmu,
negribas siltuma,
dveš kas no pajumtu sliedzņiem
mājīgi saucošiem
pazoļu dīlušās plāksnes,
negribas iegrimt
grāmatu kaudzēs,
dzīvokli tukšā
kā izdzerta glāze

Šovakar,
krūtis
kad piepilda dīvainas nemiera trīsas,
gribas man
sajukt ar nakti
un miglu,
pārklāj kas asfaltu melnīksniem klājiem,
gribas man
alkstošās acis
izsviest
pret debesi tumšu
kā divus —
divus kvēlošus prožektorstarus.

Šovakar —
šovakar
gribas man
bezprāta tāda,
kuŗu vairs nepazīst cilvēku ģintis . . .

Gribas man
pielūgt
gaišmelnu stāvu —
pilsētas ielu
grēksaldo ziedu

1.

ROMANTIKA AUTOBUSĀ

Tur,
kur laukā uz Juglu
aizjūgo autobuss № 2,
gadās ik dienas
tam vairākkārt pāri braukt
robežai
pilsētas austrumu pusē, —
divdesmit metru augstajam tiltam.

Slavens viņš nav
nearko, —

tā platformu pusnaktī nemeklē
dendejs,
lai dāmai
tur solītu pasauli,
gulošu lejā,
nedz pašnāvnieks tiecas tā margas —
šķeļošo nazi
starp dzīvi un nāvi.

Slavens viņš nav
nearko . . .
Bet
vai tādēļ no viņa
auto
iekāpt nespētu dāma,
sirdij kas nodrebēt liktu
itkā straujākam rekorda vāģim
velnišķā tempā
uz finišu ? !

Lūk,
no tilta kāpj vāģī
un pretī man atsēstas
dāma,
kā pavasar's gaisīgs . . .

Sakuļas
naksnīgās domas man laimīgā jūsmībā,
acīs
man iedegas kvēlošas saules,
maigi kas noglāsta
dāmu šo gaismaino,
liesmas
sviež sārtlūpu degošos lokos

— Biļeti, lūdzu līdz galam —

Ak, kā sirds mana iedegas kvēli . . .

— Līdz galam —

Gribas man,
gribas man balsi šai dzidrajā
netīro dvēseli
kveldināt spožu.

SOĻU LĪGAS

Tavu soļu līgas,
ko redzu starp koku lapotni pazībam nīrbumā raibā,
un tavu acu
dažas nejaušas uz augšu sviestas tvīksmīgas spīgas,
ak daiļā,
manu sirdi
iesviež dīvainā baiļā,
un tīksme,
ko vēroju tavu acu zilēs,
itkā mani iegrūž
tumsīgās dzilēs.

Vai liksme
tā,
ko jūt manas miesas sīkauds,
vai asmīns
no tavas —
despota rokas —
kas vadīts,
dzīvībai šķīrdams
mani
noglāsta maigi?

Radīts
es esmu lai slavētu tevi.

Kaut tavi vaigi,
un lūpas,
un acis
un normālās elīpīses kakls
apglāuda, varbūt, jau
tūkstošiem šūpas, —
tomēr,
saulaini spīgā,
sirds mana ilgojas
grīmt tavu soļu
maīgajā līgā.

VĪZIJA

Ak visdaiļāki daiļā no būtnēm,
kam gan ikdienu dūkstīs es sastapu tevi!

Vai es nebiju mierā jau rimis un stājis vis-
skaistāko slavēt,

Un vai likumam godbijā paklausīgs nebiju
kļuvis,

Vai es nebiju rimis jau laimesnakts izpriecās
gavēt,

Un vai pilsoņa cienīgu izskatu nebiju guvis?

Ak visdaiļāki daiļā no būtnēm!

Tavas lūpas kā ziedakaus, alkst tās reibiga
skūpsta,

Tavas melnbrūnās acis deg bezprāta kaislību
liesmās,

Un šis rokas, šis viltīgās — skauj tās, un at-
grūž un gūsta,

Baltās krūtis — tās pilnbriedā izskan kā sīrēnu
dziesmas.

Ak visdaiļāki daijā no būtnēm . . .

Nu no jauna pret debesīm aukstajām sitas man
ilgsmīgas šaltis,

Nu no jauna es pārkāpju robežu žogus — un
rodu

Seno ceļu uz bezmērķa tālēm, kur zvaigžņstaru
paltis

Pavēl aizmirst man nicīgo likumu — kārtības
godu.

Ak visdaiļāki daijā no būtnēm . . .

Nu man miera nav . . . asinis bezprātā vētrās
rit vēnās, —

Aukā alkmīgas saucējas — ilgojas nu pēc vis-
saldākā malda . . .

Gars mans laukā no stindzības raujas un brī-
numa dzenas,

Mit kas aizsaules aplokos, kuŗos tik' svētlaipe
valda.

Ak visskaistāki skaistā no būtnēm,
kam gan ikdienu dūkstīs es sastapu tevi!

ATKLĀTĪBA

Kā tīģeris, kas neskaitāmu gaļu dienu virkni
bez ēsmas būrī ieslodzīts, lai trakāks kļūst tam skats,
man asins nemiers dzīslās, tevis satraukts, virmo,
sāp katrs miesas pavēdiens, itkā to rautu moku rats.

Kā trakas strēles ilgas plandojas pa manām acīm,
tās — divi antenes, kur gaļākie no viņiem trīc,
sviež kvēles šķeļošas pret tavas miesas alabastru,
lai nodreb skurbais daiļums tavš un matu liegais zīds.

Man rokas — atvari, no visdziļākiem, bez gana mūžam,
bez tevis tuvības, bez tavas siltmes baigi dūc . . .
Kā karogi tās nokrīt pusmastā bez tevis mirkļos,
tais mirkļos saldi tukšajos, kad nav nekas vēl gūts.

Bet saki man, ak daiļākā, — cik ilgi ciest var viena sirds,
kā upuris uz nežēlīga ugunssārta degt? . . .
Mans mūžs un laimes dienas saskaitītas liktenstundās —
es tādēļ savu seju nevēlos pret tevi segt.

ALKMES

Man mīlas šovakar gribas
kā maizes,
kā dzērājam vīna,
kā zemei valgmes
pēc dienvidus tvelces.

Man skati
pa kāju daiļākām slaidēm
kāpj augstākos grotos
un sirds
kā tūkstošu voltu dinamo
klaudz.

Sauc
manas krūtis,
sauc
manas lūpas
pēc veldzes
no karmīnā degošām lūpām
kas skūpstītas nava
un netiks
šonakti.

Man milas šovakar gribas —
un laimes,
bet vientuļš es klistu
gar cilvēku fasādēm dzestrām —
un melnām kā darva.

TAVA ĒNA

Teic jel, kādos ielu lokos šobrīd klisti,
tava ēna kuŗos skatu logos krīt,
maigiem acu pāŗiem kam tu pāŗi listi,
pavasaris, būtu kas jau itkā rīt.

Kuŗās spoguļdurvīs atviz tava seja,
kādu sliexni glāstā solis tavs,
jeb vai auto aiznes tevi tālā lejā.
pāŗi pāŗgūlies kam sniega skavs.

Centra lokālā, starp dārgo vīnu glāzēm,
deg tavs sejas sārtums — uguns kvēls ?
Varbūt salonā starp blāvām kristalvāzēm
tevi atspīd saules stars kāds vēls . . .

Teic jel, vai tu gaidi vēlo vakarstundu,
uzplauks pilsētā kad spuldžu zieds,
segsies plīvurī — un saldu mīlas jundu
pilns kā kauss būs ķermenis tavs liets.

Un no kāda nākot karnevāla strauja
rīta stundā tevi mēness sveiks,
kādās ielās gaidīs tevi sniegu skauja —
tavu skaistumu un daili teiks.

Un, varbūt, tu ieliksmosi parāddurvis,
ja pie kādām stās tavs limuzīns ;
trepes apreibos, kā būtu dīvains burvis
tavu kluso soļu dzidrais vīns.

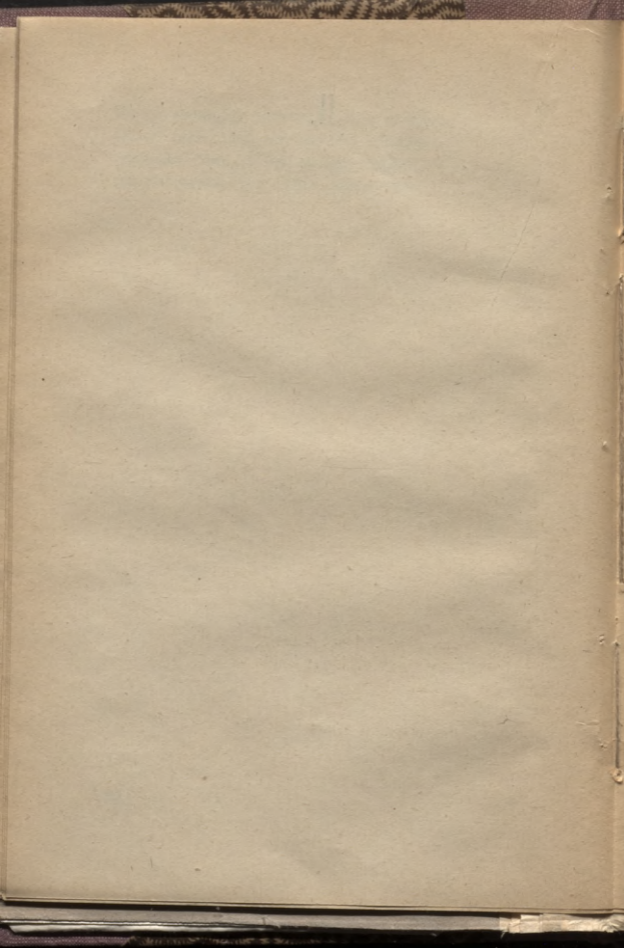
Gaismai austot, varbūt nepretosies kādam,
nevaldīgā iegribā kas tevi māks ;
redzēsi pie sienas pulksteni jau rādam —
seši, varbūt vairāk — doma sveša prātā nāks . . .

Domāsi par mani un par mīlu,
vai ir tā, kas šeit — vai tur ?
Nezināsi viņas īsto ķīlu,
noliegsi — un teiksi, ka tās nav nekur . . .

Bet es izstaigāšu visu ielu raibās mežģes,
centrā spuldžainā, vai ārpilsēts kur tāls,
izklausīšu visu trokšņu spalģās režģes, —
vai kur neslid tavu vārdu liegais vāls.

II.

For the purpose of this study, the author has selected a number of cases which are typical of the general class of cases which are being studied. The cases are selected on the basis of their typicality and their interest.

ROZES

Tavi ceļi
kā divi draudzīgas, ziedošas rozes,
kas ieduļ man savus dzeloņus krūtīs —
un plūst manās krūtīs
asinis,
tumši sarkanas kaislību asinis.

Tavi ceļi
kā divi draudzīgas, ziedošas rozes
un liekas man,
itkā tu dod man šīs rozes,
šīs slaidās
kā pusnakšu ilgas
pret sauli.

Tavi ceļi
kā divi draudzīgas, ziedošas rozes —
un man
gribas tās izšķirt,
kaut rītu
jau zudusi būs
viņu smarža.

ATSLĒGA

Atslēga maza,
atslēga plakana,
sīkiem septiņiem robiem,
tevi es gribu
šovakar apdziedāt,
smalkākā
angļu patentes atslēga.

Tevi
es auklēju karstajās rokās,
itkā tu bērns esi
laimīgai mātei,
itkā tu meitene pārāk man mīļa,
kuŗu es šonakt
milēšu kvēli.

Atslēga zeltainā,
tevis
es ilgojies
stiprāk kā bērņībā
viģes un paijas,
tevi
es pī:saucis
nomalēs klīstot,
raugoties debesu zilgano loku,
tajā kad iedegas
polāra zvaigzne.

Nu esi mana,
atslēga niecīgā.
Atslēgsi durvis,
kas vienmēr bij klusas,
klusas
kā nāve,
kā cerība zudusi;
atvērsi četras man pelēkas sienas,
kuņās kā zvaigzne,
kā polāra zvaigzne
iedegsies meitene maiga,
ilgojos ko jau tik sen.

Atslēga niecīgā,
atveri durvis,
tuvībā priecīgā
dreb lai man asinis —
laimīgās

180°

No tevis man tik daudz,
kā ēna drebošā
uz durvju stikla,
šķīr
nežēlīga viela mūs —
tu zini — :
ja tā grūs
un atslēga
180° apmetīs ap sevi —
tas mirklis būs,
kad mana neprātīgā sirds
sev mieru gūs.

Tu teiksi man —
varbūt,
pēc tam,
tev acis nenožūs,
ass asmīns pazībēs tev rokā —
un lādot lādēsi to dienu melno,
kad ieraudzīji savā lokā
manu ēnu — —

Es atbildēšu tev
ar balsi lēnu — :
ir dzīve tikai viena —
ko dzīvo tu un es,
ir laime vienīgā,
ja vien pie tevis būts.

Bet
durvju rūts,
tu redzi,
izšķīr mūs,
un atslēga,
itkā aiz sevis kapu slēptu —
durvīs rūš . . .

Ak ir jau ilgi būts
šai dzīvē vientuļā
bez laimes
un bez liksmas, —
lai notiek tomēr tā,
kā lemsi tu.

Ja arī neatvērsies durvju rūts,
es teikt tev neteikšu
ka liktenis
man gūts.

VISTĀLĀKAIS LAIKS

Manus vārdus,
kvēlus kā tuksneša saule
tevis pielūgsmas svētas un iegribas asas
kas pilni,

varbūt reiz kāds,
garlaikā mocisies kad
ap sevi
un pasauli dzelžainā nākotnes metā

nejauši atradis
putekļiem pārklātu grāmatu kaudzēs,
archīvu biežajos mūšos,
peļu un žurku slapjajās mitnēs,

un lasis tas ziņkāres pilns — :
par cilvēka sirdi,
par ciešanām,
sāpēm
un ilgām —
par lietām, ko sastapis mūzeju vitrīnēs
būs tas.

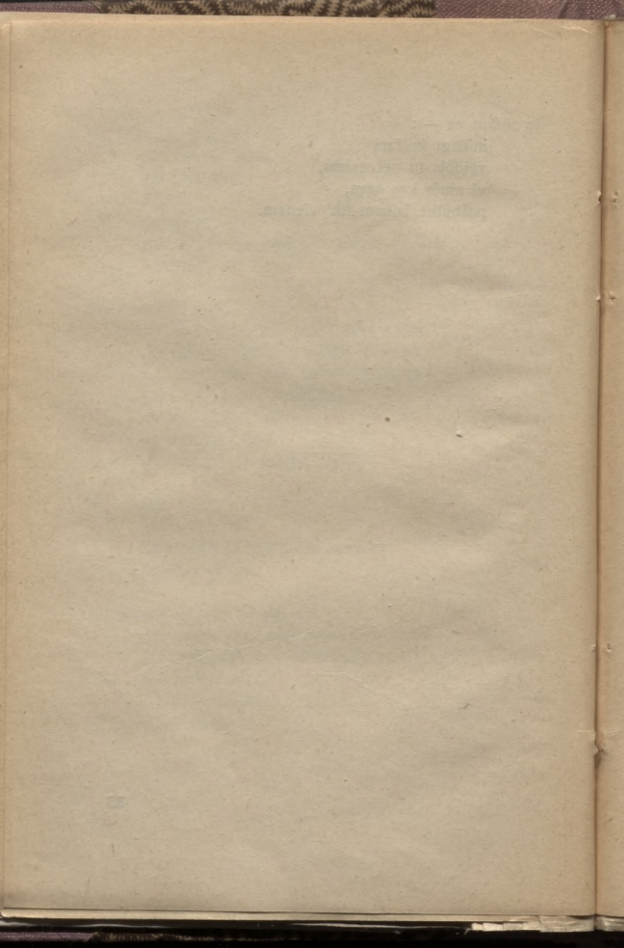
Un sev viņš prasis — :
cik dinamo iespētu virzīt tavs spēks,
cik siltuma vienībās varētu pārvērst
acu mirdzumu savu un sirdspukstus kvēlos,
kāds miesai tev tvirtums
un spraiguma indekss,
un celspēju savu
cik zirgspēkos varētu izteikt.

Vēl prasis — :
vai derētu tu
kā starpviela ķīmiskām maisēm
retortas stobrā.

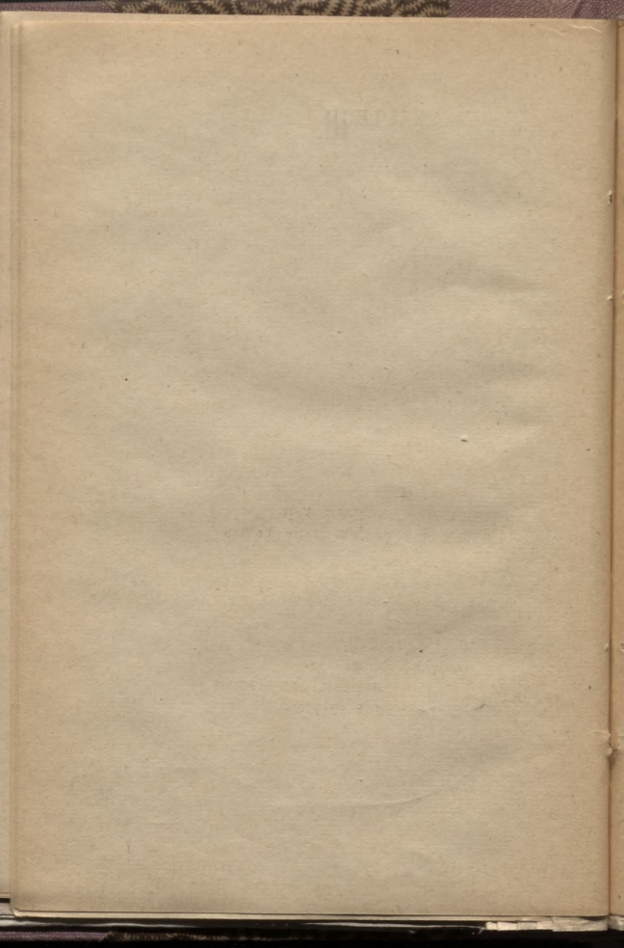
Es sašutis nebūtu arī par to,
ka vēlētos tevi viņš apsvērt ar prātu,
un kondensēt savu skaistumu spirtā,
sev palīgā saucot
jaunākās metodes,
aritmometrus,

jo zinātu es — :

mūžiģi mūžam
veidols tu netveģams,
vi:nmēr kas savs,
pašbūtne laikam tik' vienam.

III.

RUDENS SAULE

1.

PIE TEVIS

Par tevi,
tālā kontinentā
kas debesis un zvaigznes vēro
un dienas saulainas un naktis melnas
virknēs veri,
par tevi
domāju es šovakar.

Kā padebeši draudoši,
kā melnas liķu drānas
man domas iznirst vientulības dūksnās —
pie tevis mana sirds un prāts,
pie tevis.

Pār telpas lokiem,
pār laika netveģamiem metiem
vēl reiz
es savu kaislību un tvīksmi
sviešu —
varbūt
uz īsu brīdi
tās tevi ieligos.

Varbūt.

Kā dūjas,
kā pelēkas dūjas gar vientuļu logu
skrien dienas
un nes savās skaujās,
kas vienmuļi mīkstas kā pūkas,
man dzīvi
pret kapu.

Es
domāju vientuļš par laimi
un tevi,
par tevi,
kas ātrākā ekspresī, aerodrebošā ķermeni
traucies pār Kanādas tuksneša klajiem,
nesdama krūtīs
kā mīlotu bērnu
ilgas pēc tā,
kas nav bijis.

Es
domāju vientuļš par tevi
un laimi,
par laimi
kas aizšalca senajās dienās gar gurušo pieri
kā dūjas,
kā sudraba dūjas.

3.

PĒDĒJAIS GĀJUMS

Pret tevi
neatplaukst vairs cerīgzieds,
un rudās lapas
rudeni pār tevi nelīst saules velgmēs.
Tu nepazīsti vairs
kāds
lapu zaļums košs.

Dimd atmosfēras atoms sīks,
dreb materijas smalkais auds
no motoru un auto šķindas.
Pret tevi
slejas debesis
ar asiem debesskrāpju taustiem
un saskauj tevi
ritmiem salauztiem.

Tik'
manas jūtas —
kā putni aizšauti
ar asins lāsēm baltās krūtīs —
pret tevi
paceļ savus spārnus,
pret tevi —
un jūt — :
šis viņu gājums pēdējais —
un prieks.

Lifts
četrdesmit piektajā stāvā
uznes
tevi tik viegli kā smaržu,
solis favs
noglāsta divi simti septiņā dzīvokļa sliksni,
un tu pati
kā uzplaucis rīts,
kā smeldzē dreboša stīga
nošalci
aukstajos mūros.

Es
raugos uz tevi
no Eiropas zemi smagajām celtnēm
un domāju klusu —
par sauli,
kas grimusi
betona cietajās tvirtnēs.

Es gribētu šovakar dziedāt
par tevi
mītošu švešajā zemē,
kur dzīvi kā liķi
šķeļ tehnikas asākie naži,
kur steīgas,
peļņas un pazaudes bilanču ritmos
kondensē sirdis

Es gribētu šovakar
dziedāt par tevi.

Teikt tavu laimi
es gribētu klusajās vārsnās,
tavu mieru
un mīlu
izteikt tik klusu,
ka nenodreb elpa, kas plūst tev no lūpām.

Un
maniem vārdiem,
kas sāpēs ir pratuši pielūgt un nīst,
es aijātu tad
tavus bērņus —
zildūjas krūtis.

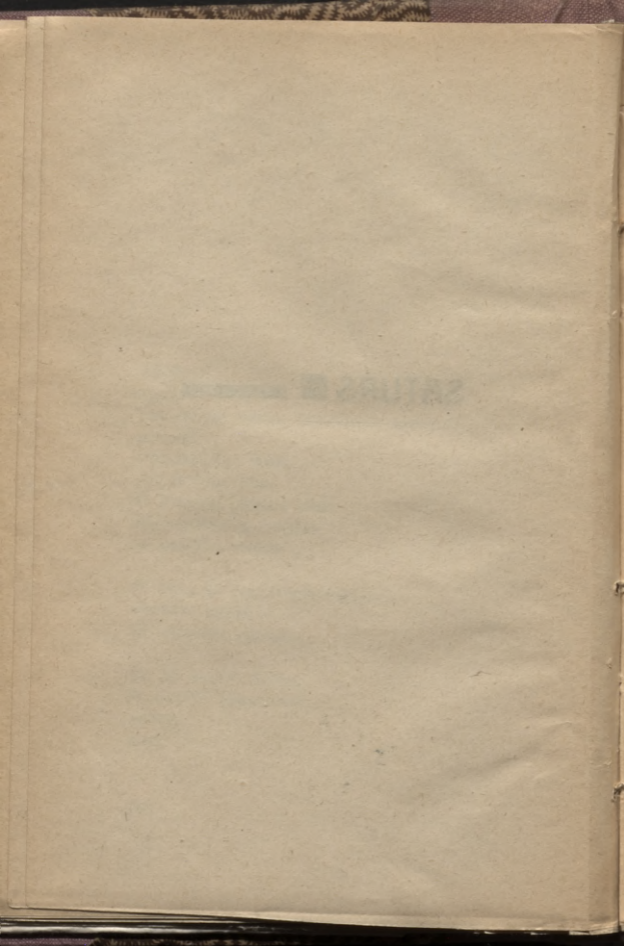
Dziesma
mana ja aizskan līdz tevīm —
zini — :
ceļniece tāla
un cietēja tā.

Asinīs
manās
kad sacēlas atmiņu melniksnais fimāms,
pusnaktī
atplaukst kad tavas
reiz ziedotās jūtas
kā kveldīgi purpura ziedi
starp grāmatām manām
un pelēkām sienām —

es esmu kā četrkārtīgs slepkava,
slepkava melns —
kā telpa bez gaismas . . .

Un žēl man ir dzīves,
ko nokāva asāko kaislību
asmeņi
mani.

SĀTURS ■ —

	l. p.
Ievada dzejolis	5
Romantika autobusā	9
Soļu līgas	12
Vizija	14
Atklātība	17
Alkmes	18
Tava ēna	20
Rozes	25
Atslēga	27
180°	30
Vistālākais laiks	33
Rudens saule	
1. Pie tevis	39
2.	41
3. Pēdējais gājums	43
4.	45
5.	46
6.	48

1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31
32	32	32	32
33	33	33	33
34	34	34	34
35	35	35	35
36	36	36	36
37	37	37	37
38	38	38	38
39	39	39	39
40	40	40	40
41	41	41	41
42	42	42	42
43	43	43	43
44	44	44	44
45	45	45	45
46	46	46	46
47	47	47	47
48	48	48	48
49	49	49	49
50	50	50	50
51	51	51	51
52	52	52	52
53	53	53	53
54	54	54	54
55	55	55	55
56	56	56	56
57	57	57	57
58	58	58	58
59	59	59	59
60	60	60	60
61	61	61	61
62	62	62	62
63	63	63	63
64	64	64	64
65	65	65	65
66	66	66	66
67	67	67	67
68	68	68	68
69	69	69	69
70	70	70	70
71	71	71	71
72	72	72	72
73	73	73	73
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
81	81	81	81
82	82	82	82
83	83	83	83
84	84	84	84
85	85	85	85
86	86	86	86
87	87	87	87
88	88	88	88
89	89	89	89
90	90	90	90
91	91	91	91
92	92	92	92
93	93	93	93
94	94	94	94
95	95	95	95
96	96	96	96
97	97	97	97
98	98	98	98
99	99	99	99
100	100	100	100

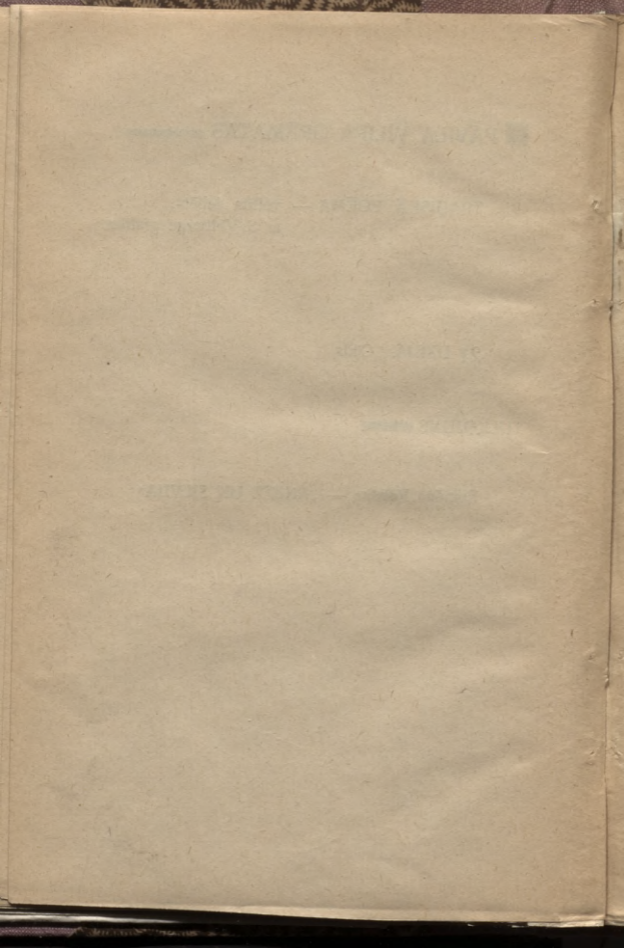
■ PĀVILA VĪLIPA GRĀMATAS ■■■■■

TRAGISKĀ POĒMA — veltīta Iellēm,
ar S. Vidberga grafiku

21 DZEJA. Cikls

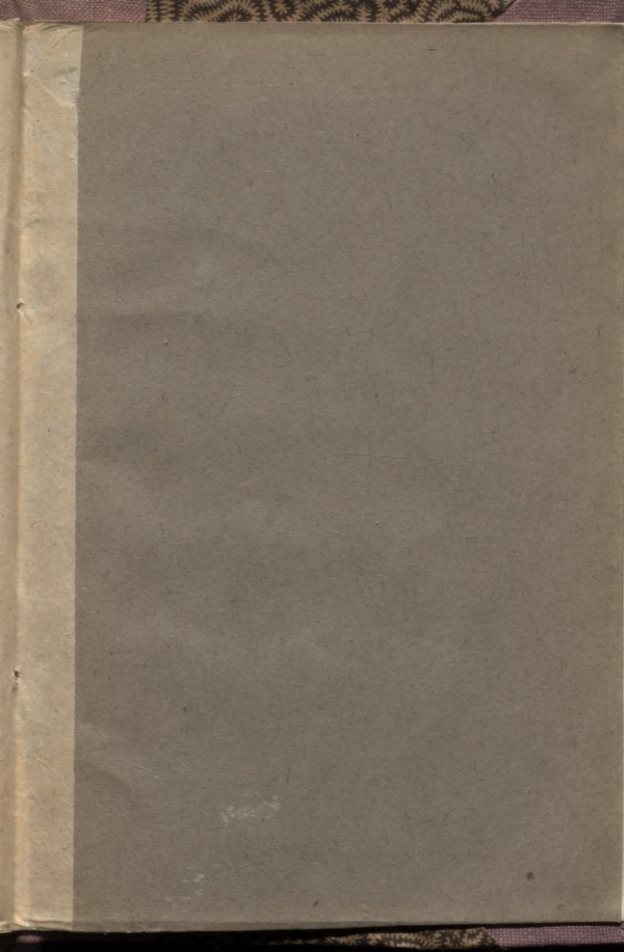
TULKOJUMS ■■■■■

Romēna Rollāna — „ANETE UN SILVIJA”

Iespēšanas darbus izpildījuši R. ĒKA,
J. KROŅA un b-dru grāmatu spiestu-
ves (Jelgavā, Mātera ielā 20) darbinieki
E. CĪRULE, E. BĪMANE u. G. STUBIS,
spiestuves pārziņa R. ĒKA vadībā

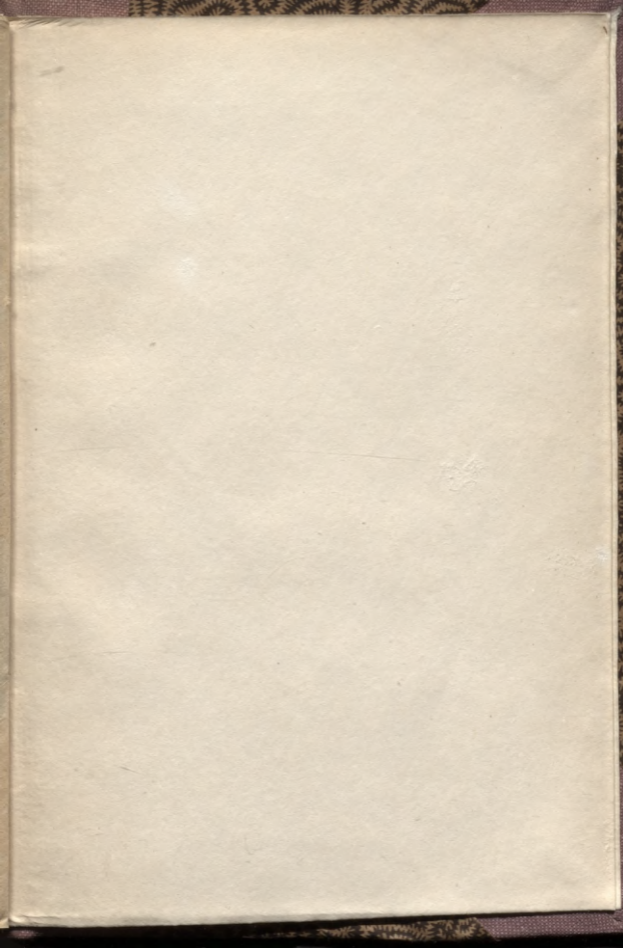
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

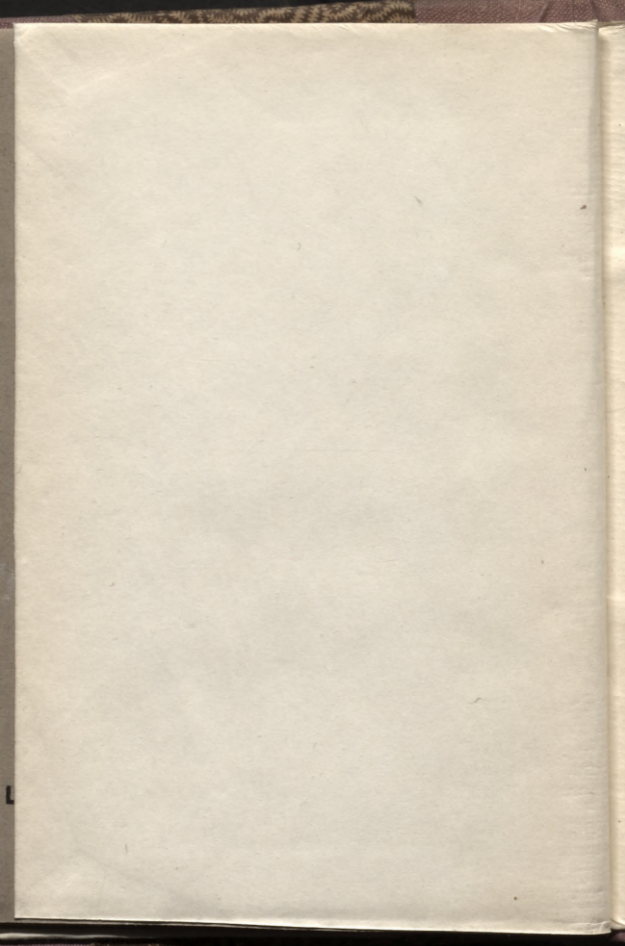

VĀKS E. KĀĻA.

Ls 0.60.

4. FEB 1938

LĀTVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310080500